

BDP

T.B.M.M.
BARIS ve DEMOKRASİ PARTİSİ
Grup Başkanlığı

Sayı: 4665
Tarih: 23.12.2013

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Basın özgürlüğünün ihlal edilmesinin toplumsal açıdan ortaya çıkardığı sorunların araştırılarak Türkiye'deki basın özgürlüğü önündeki engellerin kaldırılması için alınacak önlemlerin tespiti amacıyla Anayasanın 98'inci, İçtüzüğün 104'üncü ve 105'inci maddeleri gereğince bir Meclis Araştırması açılmasını arz ve talep ederim.

Ayla AKAT ATA
Batman Milletvekili

GEREKÇE

Uluslararası Gazetecileri Koruma Komitesi (CPJ)'nin 2013 yılı Aralık ayında yayınladığı rapora göre Türkiye bu yıl da dünyada en fazla tutuklu gazetecinin hapisteye olduğu ülke olmayı sürdürmüştür. Raporda yer alan verilere göre, dünyada toplam 211 gazeteci hapisteyken, bunların 40 tanesi Türkiye cezaevlerindedir. Raporda değinilen bir diğer nokta da tutuklu gazetecilerin büyük çoğunluğunun Kürt oluşu ve tutuklu gazetecilerin tümünün yaptıkları haberlerden dolayı yargılanmasıdır.

2 yıl üst üste en fazla gazetecinin cezaevinde olduğu ülke olma statüsünü koruyan Türkiye birçok uluslararası gazetecilik kuruluşu tarafından "dünyanın en büyük gazeteci cezaevi" olarak nitelenmektedir. Yine basın özgürlüğü mücadelesi veren uluslararası bir örgüt olan "Sınır Tanımayan Gazeteciler" bu yılın Temmuz ayında yayınladığı raporda Türkiye'nin basın özgürlüğü açısından 179 ülke arasında 154. sırada olduğunu belirtmiştir. Aynı raporda, 2005 yılında 98. sırada olan Türkiye'nin o yıldan bu yana git gide düşüş gösterdiği, basın özgürlüğü karnesinin daha da zayıflamakta olduğu ifade edilmiştir.

Cezaevindeki gazeteci sayısının 12 Eylül 1980'le başlayan Cunta rejimindeki sayının bile üzerinde olması, günümüz iktidarının baskıcı karakterini gözler önüne seren çarpıcı bir örnektir. Tutuklu gazetecilerin tamamının gazetecilik faaliyetlerinden ötürü yargılanması, Türkiye'de basın özgürlüğünün ayaklar altına alındığını göstermektedir. Ayrıca söz konusu gazetecilerin çoğu, Terörle Mücadele Kanunu kapsamında yargılanmakta, "örgüt üyesi olmak" ya da "anayasal düzeni zorla değiştirmeye kalkmak" suçları kendilerine isnat edilmektedir. Bu uygulama demokratik hakların savunucusu olan her kesimin "terörist" addedilerek baskı ve şiddete maruz bırakılmasına yol açan despotik devlet zihniyetinin bir ürünüdür. Hapisteki gazetecilerin bağlı olduğu yayın organlarına bakıldığında Dicle Haber Ajansı, Azadiya Welat, Atılım, Evrensel gibi sol bir çizgide yayın yapan muhalif basın kuruluşları olduğu görülmektedir. Dolayısıyla yargılanan esas olarak Türkiye'nin muhalif kamuoyunun ifade özgürlüğü olmaktadır.

Türkiye'de basın emekçilerine uygulanan baskı ve sansür politikaları aslında devletin her türlü muhalefet odağına yönelttiği haksız, hukuksuz uygulamaların bir parçasıdır. Cezaevlerinde somut kanıt olmadan ya da iddianeme hazırlanmadan yıllarca keyfi biçimde tutulan binlerce tutsağın en temel özgürlükleri yok sayılmaktadır. Yargılanan gazetecilerin iddianemelerinde kendilerine isnat edilen suçlara bakıldığında yaptıkları haberlerden dolayı cezalandırıldıkları ve yargılamaların siyasi kararlar sonucunda yapıldığı anlaşılmaktadır.

Basın özgürlüğünün kısıtlanmasının bir başka boyutuysa yayın organları üzerindeki baskı ve sansür mekanizmasıdır. CPJ'nin raporunda da belirtildiği üzere, 2012'de 60'tan fazla olan tutuklu gazeteci sayısı bir nebze düşmüşse de hükümetin medya organları ve basın emekçilerine karşı aldığı sansürcü ve baskıcı tavır ve yaptırımların azalmayıp, aksine ifade özgürlüğünün git gide daha fazla kısıtlanıyor oluşu Gezi protestoları sırasında da bir kez daha ortaya çıkmıştır. Basın kuruluşlarında hangi haber ve yazılara yer verileceği hükümet tarafından belirlenmeye çalışılmakta; hükümet yanlısı yayınlar yapmayan basın organları çeşitli baskı unsurlarıyla susturulmaya çalışılmaktadır. Daha önce de Başbakan tarafından "gazeteci kılığına girmiş teröristler", "bu gazeteleri evinize sokmayın" gibi ifadeler kullanılarak gazeteciler hedef gösterilmiş ve tutuklu gazetecilerin maruz kaldığı hukuksuz uygulamalar meşrulaştırılmaya çalışılmıştır.

İfade özgürlüğünün temel unsurlarından olan özgür basının sesinin kısılmaya çalışması demokratik bir ülke olabilmenin önündeki en temel engellerinden birini oluşturmaktadır. Bu sebeple, Türkiye'de basın emekçilerinin maruz kaldığı baskıların araştırılarak basın özgürlüğünün önündeki engellerin ortadan kaldırılması için alınacak önlemlerin tespiti amacıyla bir Meclis Araştırması açılmasını talep etmekteyim.

1. Pervin BULDAN
BDP Iğdır Milletvekili

2. İdris BALUKEN
BDP Bingöl Milletvekili

3. Sırrı SAKIK
BDP Muş Milletvekili

4. Murat BOZLAK
BDP Adana Milletvekili

5. Hafl AKKOCU
BDP Ağrı Milletvekili

7. Hasip KAPLAN
BDP Şırnak Milletvekili

8. Hüsamettin ZENDERLİOĞLU
BDP Bitlis Milletvekili

9. Emine AYNA
BDP Diyarbakır Milletvekili

10. Nursel AYDOĞAN
BDP Diyarbakır Milletvekili

11. Altan TAN
BDP Diyarbakır Milletvekili

12. Adil ZOZANI
BDP Hakkari milletvekili

13. Esat CANAN
BDP Hakkari milletvekili

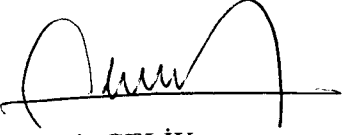
14. Sırrı Süreyya ÖNDER
İstanbul Milletvekili

15. Sebahat TUNCEL
İstanbul Milletvekili

16. Mülkiye BİRTANE
BDP Kars milletvekili

17. Erol DORA
BDP Mardin milletvekili

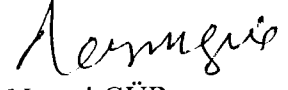
18. Ertuğrul KÜRKÇÜ
P Mersin Milletvekili

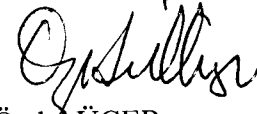
19. Demir ÇELİK
BDP Muş Milletvekili

20. İbrahim BİNİCİ
BDP Şanlıurfa Milletvekili

21. Nazmi GÜR
BDP Van Milletvekili

22. Özda ÜÇER
BDP Van Milletvekili